GRAMATYKA · CZASOWNIKI

I wish i if only: życzenia i żal w angielskim

Igor Zadrużyński

Opublikowano 18 listopada 2026

O LEKCJI

Poniedziałek, ósma rano, pociąg londyńskiego metra, linia Northern, stoi w tunelu między stacjami. Mężczyzna w garniturze wzdycha: "I wish I'd taken the bus." Kobieta obok patrzy na zegarek: "If only I lived closer to work." Po polsku powiedzielibyśmy szkoda, że nie pojechałem autobusem i gdybym tylko mieszkała bliżej pracy. Angielski wyraża żal i niespełnione życzenia czasownikiem wish i zwrotem if only, a czas w zdaniu po nich cofa się o krok. O tym jest ta lekcja.

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Czasowniki

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Jak działa I wish : krok w tył 2
2. Życzenia o teraźniejszości: wish + czas przeszły 2
3. Żal o przeszłość: wish + Past Perfect 3
4. Wish + would : niech wreszcie przestanie 3
5. If only : gdyby tylko 4
6. Wish czy hope ? 5
Źródła i dalsza lektura 6

To druga lekcja o nierzeczywistości, po lekcji o trybie łączącym[1]. Przyda się znajomość Past Simple[2], Past Continuous[3] i Past Perfect[4], bo właśnie tych czasów używamy po *wish*. Na końcu jest siedem ćwiczeń ze sprawdzaniem odpowiedzi.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/i-wish-if-only/

1. Jak działa *I wish*: krok w tył

Po *wish* /wɪʃ/ mówimy o sytuacji, która jest inna, niż byśmy chcieli. Żeby pokazać, że to tylko marzenie, przesuwamy czasownik o jeden krok w przeszłość:

RZECZYWISTOŚĆ	ŻYCZENIE	PO POLSKU
I don't know his number.	I wish I knew his number.	Szkoda, że nie znam jego numeru.
I can't drive.	I wish I could drive.	Szkoda, że nie umiem prowadzić.
I'm working on Saturday.	I wish I weren't working on Saturday.	Szkoda, że pracuję w sobotę.
I didn't go to the concert.	I wish I had gone to the concert.	Żałuję, że nie poszedłem na koncert.

REGUŁA

Uwaga na przeczenie

Po polsku żal często wyrażamy przeczeniem: *szkoda, że **nie** znam*. Po angielsku mówimy, czego *chcielibyśmy*, więc przeczenie znika: *I wish I **knew***. I odwrotnie: *szkoda, że mieszkam tak daleko = I wish I **didn't** live so far away*. Tłumacząc, odwracaj przeczenie: z przeczeniem po polsku, bez przeczenia po angielsku, i odwrotnie.

2. Życzenia o teraźniejszości: *wish* + czas przeszły

I wish + subject + **Past Simple / Past Continuous / could / were**

Mówimy o tym, co jest teraz (albo zawsze) i co chcielibyśmy zmienić. Forma przeszła nie oznacza tu przeszłości.

PRZYKŁADY

- **I wish we had a garden. The flat feels so small in summer.**
  Szkoda, że nie mamy ogrodu. Latem mieszkanie wydaje się takie małe.
- **I wish I could speak Welsh like my grandma.**
  Szkoda, że nie umiem mówić po walijsku jak babcia.
- **I wish it weren't so cold in here. Can we put the heating on?**
  Szkoda, że tu tak zimno. Możemy włączyć ogrzewanie?
- **She wishes she didn't have to commute two hours a day.**
  Żałuje, że musi dojeżdżać dwie godziny dziennie.
- **I wish you were here!**
  Szkoda, że cię tu nie ma!

Po *I wish* możesz użyć *were* albo *was*: *I wish I were taller* brzmi staranniej, *I wish I was taller* swobodniej. Obie formy są poprawne, w piśmie częściej *were*. Ostatni przykład zna każdy, kto dostał kartkę z wakacji: *Wish you were here!* W krótkich notatkach i na pocztówkach *I* często znika.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/i-wish-if-only/

3. Żal o przeszłość: *wish* + Past Perfect

I wish + subject + **had** + **past participle** (III forma; albo could have + III forma)

Tak mówimy o czymś, co już się stało (albo nie stało) i czego nie da się zmienić.

PRZYKŁADY

- I wish I **hadn't eaten** that third mince pie.
  Żałuję, że zjadłem tę trzecią świąteczną babeczkę z bakaliami (mince pie).
- I wish I**'d brought** an umbrella. It's pouring.
  Szkoda, że nie wziąłem parasola. Leje jak z cebra.
- He wishes he **had kept** his old football shirts. They're worth a fortune now.
  Żałuje, że nie zachował starych koszulek piłkarskich. Są teraz warte fortunę.
- I wish I **could have come** to your wedding.
  Szkoda, że nie mogłem przyjść na twój ślub.

Sam czasownik *wish* może stać w czasie przeszłym, gdy opowiadamy o dawnym żalu: *On the first day of school, I wished I was back home.* Forma po nim i tak zależy od tego, kiedy działo się to, czego żałujemy. Jeśli tego samego dnia, stoi czas przeszły: *I wished I knew someone there.* Jeśli wcześniej, Past Perfect: *I wished I hadn't left my lunch on the kitchen table.*

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~I wish I would have known about the strike.~~

✓ I wish I had known about the strike.

Formę *would have known* po *wish* czasem słychać w mowie potocznej, ale w starannej angielszczyźnie i na egzaminach mówimy *I wish I had known*, krócej *I wish I'd known*.

4. *Wish* + *would*: niech wreszcie przestanie

I wish + **somebody / something** + **would(n't)** + verb

Would po *wish* ma inne zadanie niż czas przeszły. Mówimy nim, że chcielibyśmy, żeby *ktoś inny* coś zrobił albo przestał robić, często ze zniecierpliwieniem i bez wiary, że to się stanie. Używamy go też, mówiąc o pogodzie i rzeczach, na które nie mamy wpływu.

PRZYKŁADY

- I wish you **wouldn't leave** wet towels on the bathroom floor.
  Mógłbyś wreszcie przestać zostawiać mokre ręczniki na podłodze w łazience.
- I wish the neighbours **would turn** their music down.
  Żeby wreszcie ci sąsiedzi ściszyli muzykę.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/i-wish-if-only/

- **I wish it would stop raining. We've been stuck indoors all week.**
  Żeby wreszcie przestało padać. Cały tydzień siedzimy w domu.
- **I wish the bus would come. I've been waiting for twenty minutes.**
  Niech ten autobus wreszcie przyjedzie. Czekam od dwudziestu minut.

Porównaj dwa zdania, które różnią się tylko jednym słowem:

PRZYKŁADY

- **I wish you didn't smoke.**
  Szkoda, że palisz. (wolałbym, żebyś był niepalący)
- **I wish you wouldn't smoke in the car.**
  Przestań wreszcie palić w samochodzie. (chodzi o konkretne zachowanie)

TYPOWY BŁĄD

~~I wish I would be more organised. I wish you would be here.~~

I wish I were more organised. I wish you were here.

Would nie łączymy z tą samą osobą, która czegoś sobie życzy (*I wish I would*), bo swoje zachowanie możemy po prostu zmienić. O sobie mówimy czasem przeszłym albo *could*: *I wish I could get up earlier*. *Would* nie pasuje też do stanów (*have, know, be* w znaczeniu „być, znajdować się"): zamiast *would be here* mówimy *were here*. Gdy *be* oznacza zachowanie, *would* jest poprawne: *I wish you'd be quiet!*

5. *If only*: gdyby tylko

If only działa tak samo jak *I wish* i łączy się z tymi samymi formami, ale brzmi mocniej, bardziej emocjonalnie. Często stoi w okrzykach.

KIEDY	FORMA	PRZYKŁAD
teraz	czas przeszły, *were, could*	If only I had more time!
wcześniej	Past Perfect	If only we had left ten minutes earlier!
zniecierpliwienie	*would*	If only the phone would stop ringing!

PRZYKŁADY

- **If only I'd listened to my mum. She told me the ice was too thin.**
  Gdybym tylko posłuchał mamy. Mówiła, że lód jest za cienki.
- **If only it were Friday!**
  Gdyby tak był już piątek!

If only może też otwierać pierwszą część zdania warunkowego: *If only I had a car, I could visit you more often* (gdybym tylko miał samochód, mógłbym częściej cię odwiedzać). Takie zdania omówimy w lekcjach o okresach warunkowych.

CIEKAWOSTKA: GDYBY ŻYCZENIA BYŁY KOŃMI

Brytyjczycy mają na niespełnione życzenia stare przysłowie: *If wishes were horses, beggars would ride*, czyli „gdyby życzenia były końmi, żebracy jeździliby wierzchem". Znaczy tyle, że samo chcenie nic nie da. Najstarszy znany zapis w tej postaci pochodzi ze szkockiego zbioru przysłów Jamesa Carmichaela, wydanego przed jego śmiercią w 1628 roku; dokładnej daty nie znamy. W 1605 roku William Camden zanotował wcześniejszą odmianę, bez koni, za to z drozdami: gdyby życzenia były drozdami, żebracy jedliby ptaki. Nie wiadomo, który z nich zapisał przysłowie pierwszy. Później rozrosło się ono w krótką rymowankę dla dzieci.

Zwróć uwagę na gramatykę: *were* dla *wishes* i *would* w drugiej części. To ten sam krok w tył, który znasz z *wish*, tyle że w zdaniu warunkowym.

6. *Wish* czy *hope*?

Polskie *mam nadzieję* i *chciałbym, żeby* łatwo pomylić. Po angielsku granica jest wyraźna: *hope* /həʊp/ dotyczy tego, co jest możliwe, *wish* tego, co nierealne albo już przesądzone.

HOPE: TO MOŻE SIĘ STAĆ	*WISH*: TO NIEREALNE LUB ZA PÓŹNO
I hope you pass your driving test tomorrow.	I wish you had passed your driving test. (nie zdałeś)
I hope it doesn't rain at the barbecue.	I wish it weren't raining. (pada)
I hope she'll call soon.	I wish she would call. (nie wierzę, że zadzwoni)

Wish ma jeszcze dwa użycia, w których nic nie cofa się w czasie:

PRZYKŁADY

- **We wish you a merry Christmas and a happy New Year.**
  Życzymy wesołych świąt i szczęśliwego Nowego Roku. (wish + osoba + rzecz: życzenia)
- **I wish to speak to the manager, please.**
  Chciałbym rozmawiać z kierownikiem. (wish + to: bardzo oficjalne „chcę")

Na kartkach i w mailach przyda się też rzeczownik: *Best wishes* (najlepsze pozdrowienia) i *Make a wish!* (pomyśl życzenie!), które Brytyjczycy mówią, gdy ktoś zdmuchuje świeczki na torcie.

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~I wish you will pass the exam. I wish I don't have to work tomorrow.~~

✓ **I hope you pass the exam. I wish I didn't have to work tomorrow.**

Po *wish* nie stoi *will* ani czas teraźniejszy. Gdy życzymy komuś czegoś możliwego, mówimy *hope*; gdy chcielibyśmy, żeby było inaczej, niż jest, mówimy *wish* i cofamy czas.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/i-wish-if-only/

DIALOG

Ella: Look at that rain. I wish we'd gone to Spain instead of Brighton.

Josh: If only you'd checked the forecast before booking!

Ella: Me? I wish you wouldn't blame me for everything.

Josh: Sorry. I just wish I could sit on the beach for five minutes.

Ella: Well, I hope it clears up tomorrow. The pier's open till ten.

Josh: Let's send your sister a postcard: "Weather lovely. Wish you were here."

W tej scenie są wszystkie formy z lekcji: *wish* + Past Perfect (*we'd gone*), *if only* + Past Perfect (*you'd checked*), *wish* + *wouldn't* (zniecierpliwienie), *wish* + *could*, *hope* o czymś możliwym i pocztówkowe *wish you were here*.

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Po *wish* i *if only* czas cofa się o krok: teraźniejszość ↣ czas przeszły, przeszłość ↣ Past Perfect.
- Teraz: *I wish I knew / could / were*. Wcześniej: *I wish I had known*.
- Polskie *szkoda, że nie…* zwykle tłumaczymy bez przeczenia: *I wish I had…*
- *Wish* + *would*: zniecierpliwienie zachowaniem innych albo pogodą. Nie mówimy *I wish I would*.
- *If only* = mocniejsze, bardziej emocjonalne *I wish*.
- *Hope* o tym, co możliwe; *wish* o tym, co nierealne. *I wish you a merry Christmas* i *I wish to…* to osobne, utarte użycia.

DLA NAUCZYCIELA

Konstrukcję *wish* dobrze wprowadzić przez zdjęcia albo rysunki „rzeczywistość kontra marzenie": deszczowe Brighton i słoneczna plaża, mały pokój i duży dom, korek i pusta droga. Uczniowie najpierw opisują rzeczywistość (*It's raining*), potem wypowiadają życzenie (*I wish it weren't raining*). Do Past Perfect przydaje się gra „Łańcuch pecha": nauczyciel opowiada historię dnia pełnego wpadek, a uczniowie po kolei komentują każdą z nich (*He wishes he hadn't missed the bus*). Konstrukcję z *would* uczniowie ćwiczą, pisząc z humorem „listy skarg" na rodzeństwo, współlokatorów i pogodę. Na zakończenie można przedstawić przysłowie o koniach i żebrakach i poprosić klasę o własne, współczesne wersje (*If wishes were Wi-Fi…*).

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- British Council, LearnEnglish, *Wishes: 'wish' and 'if only'* (B1–B2 grammar), https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/b1-b2/wishes-wish-if-only [dostęp: 18.11.2026].
- *If wishes were horses, beggars would ride*, „Wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/If_wishes_were_horses,_beggars_would_ride [dostęp: 18.11.2026].
- Martin G., *If wishes were horses, beggars would ride*, „The Phrase Finder", https://www.phrases.org.uk/meanings/if-wishes-were-horses-beggers-would-ride.html [dostęp: 18.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o *wish*, *if only* i *hope*.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/i-wish-if-only/

- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o *wish*.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/tryb-laczacy-subjunctive/
2. https://zadruzynski.com/past-simple/
3. https://zadruzynski.com/past-continuous/
4. https://zadruzynski.com/past-perfect/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

Igor Zadrużyński, *I wish i if only: życzenia i żal w angielskim*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/i-wish-if-only/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com